

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

NK-II.4131.93.2014.AK

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Rady Gminy Piątnica Nr 183/XXXIX/2014 z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia zasad przyznawania sołtysom diet.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 24 kwietnia 2014 r. Rada Gminy Piątnica podjęła uchwałę Nr 183/XXXIX/2014 w sprawie ustanowienia zasad przyznawania sołtysom diet, która w dniu 28 kwietnia 2014 r. wpłynęła do organu nadzoru i z urzędu poddana została ocenie legalności.

Przeprowadzona analiza zapisów ww. uchwały, wykazała, iż podjęta ona została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W związku z powyższym w dniu 14 maja 2014 r. wszczęto postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały.

Zakwestionowaną przez organ nadzoru uchwałę, podjęto w oparciu o art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym *rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.*

Zgodnie z powyższym przepisem, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może ustanowić jedynie zasady na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

Rada gminy zatem winna dokonać przede wszystkim określenia zasad, na jakich przysługują przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej diety i zwrot kosztów podróży, a więc określenia tych czynności funkcyjnych sołtysa, za które dieta przysługuje. Zakresem regulacji uchwały winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Brak w zaskarżonej uchwale zasad dotyczących ustalenia wysokości diet powoduje, że mają one charakter ryczałtu miesięcznego. Ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od faktycznych kosztów związanych z pełnieniem funkcji (tak: wyrok WSA w Opolu z dnia 11 października 2012 r. sygn. akt II SA/Op 387/12), czego ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje.

Rada Gminy Piątek, mocą § 1 przedmiotowej uchwały, *ustanowiła ryczałtowaną miesięczną dietę w związku z pełnieniem funkcji sołtysa w kwocie 180 zł stanowiącą jednocześnie zwrot kosztów podróży służbowych.* Przedmiotowa uchwała nie zawiera żadnych regulacji dotyczących zasad ustalania wysokości przyznanych diet. Tym samym narusza w sposób istotny normę kompetencyjną z art. 37b ust. 1 u.s.g.

Ponadto z brzmienia wskazanego powyżej przepisu jednoznacznie wynika, że dieta przysługująca przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy z tytułu wykonywania czynności związanych z pracą rady gminy i zadaniami jednostki pomocniczej jest świadczeniem odrębnym od świadczenia, jakie przysługuje sołtysom z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych. Wskazać w tym miejscu należy na stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu zawarte w wyroku z dnia 30 października 2007 r., sygn. akt: II SA/Op 362/07, zgodnie z którym *nie można utożsamiać pojęcia diety z kosztami podróży służbowej, albowiem pod pojęciem diety można, rozumieć zwrot ogólnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji, natomiast przez koszty podróży służbowej należałoby uważać koszty związane z wyjazdem podjętym w celu realizacji zadań wynikających z pełnionej funkcji.*

Przepis kompetencyjny wyraźnie zatem rozdziela oba te pojęcia. Natomiast Rada Gminy Piątek uregulowała zwrot takich kosztów poprzez włączenie ich do z góry określonej uchwałą, ryczałtowanej kwoty diety. Nie przewidziano tym samym fakt, że możliwym jest zaistnienie sytuacji, w której wysokość tych kosztów będzie wyższa od kwoty przyznanego

ryczałtu bądź też zwrot kosztów będzie nieuzasadniony, gdyż nie zostaną poniesione żadne koszty związane z podróżą służbową.

Powyższe znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 października 1999 r. (sygn. akt I SA/Ld 812/99; OwSS 2001/1/26). Skład orzekający wyraził pogląd, iż nie zasługuje na aprobatę, rozumowanie, z którego wynikałoby przyjęcie, że w skład diety sołtysa wchodzi również kwoty stanowiące zwrot kosztów podróży służbowych. Uzasadnienie powyższej tezy wynika z zastosowania wykładni językowej, mającej - zdaniem Sądu - pierwszeństwo przed innymi metodami interpretacyjnymi.

Wobec powyższego niedopuszczalną należy uznać regulację, przewidującą, że koszty podróży służbowych ujęte są w ustalonych uchwałą rady gminy dietach dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy. Brak jest bowiem podstaw prawnych do tego, aby dietę rozumieć jako rekompensatę diet i zwrotu kosztów podróży służbowych sołtysów (tak też: Naczelny Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 8 września 2003 r., sygn. akt II SA/Kr 1413/03 Wspólnota 2004/2/46).

Konkludując, wskazać należy, iż uchwała Rady Gminy Piątek Nr 183/XXXIX/2014 z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia zasad przyznawania diet sołtysom narusza dyspozycję art. 37 b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym a omawiane uchybienia zakwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa uzasadniające w ocenie organu nadzoru stwierdzenie nieważności przedmiotowego aktu prawnego w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Otrzymuje:

Rada Gminy Piątek

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru i Kontroli